

J.B.S.P. MANDAL'S
Arts & Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai, Dist.Beed.431143

Programme Outcomes

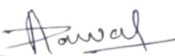
Programme Outcomes

Sr No	Programme	Page No
1	B A	
2	B Sc	

BA

Bachelor of Arts

Programme Outcomes		
PO 1	Social responsibility and awareness	Acquire knowledge in social sciences, literature and humanities which make them sensitive, helping them to grow their ability as responsible citizens.
PO 2	Inculcation of human values	Train students to discern ethical principles and personal values in light of academic experience to deal various problems in life with courage and humanity.
PO 3	Social and economic issues	Learners get familiarize with the social, economic, historical, geographical, political, ideological and philosophical tradition and thinking.
PO 4	Communication skills	Acquire communication skills, interpersonal and soft skills.
PO 5	Competency	Instil professional competencies and values in the graduates to appear for various competitive examinations or post graduate programmes.
PO 6	Creativity:	Acquire sense of social service and creative ability.

Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

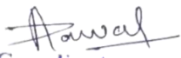

Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

Programme Outcomes

BSc

Bachelor of Science

Programme Outcomes		
PO 1	Scientific temperament	Instil scientific attitude in the minds of learners and acquire scientific abilities like logical thinking, problem solving approach, data collection and decision making.
PO 2	Basic scientific knowledge	Acquire scientific knowledge to extract information, formulate and solve problems. Employ critical thinking to design, carry out, record and analyze the results
PO 3	Technical competence and practical skills	Acquire skills and advanced techniques to handle basic scientific instruments following the general lab safety practices through experimental skills
PO 4	Creative thinking and numerical ability	Empower the learners with creative thinking and numerical ability.
PO 5	Environment and sustainability	Provide understanding of current environmental scenario and necessity of sustainability along with solutions.
PO 6	Competency	Instil professional competencies and values in the graduates to appear for various competitive examinations or post graduate programmes.

Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

जय भवानी शिक्षण प्रसारक मंडल, गेवराई
कला विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर, गढी
हिंदी विभाग

Course outcome

2022-2023

प्रथम सत्र

Paper S.L.I	सामान्य हिंदी)S.L.I (II) बी ए बीएस्सी
CO1	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना ।
CO2	मानवीय संवेदनाओं का विकास करना और इंसानियत की भावना को बढ़ावा देना।
CO3	भाषा कौशल का विकास करना।
CO4	हिंदी भाषा के महत्व के साथ व्याकरणिक सजगता विकास करना।
CO5	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना
CO6	साहित्य की अभिरुचि को विकसित करना

Paper Opt. I	प्रश्नपत्र I हिंदी साहित्य का इतिहास
CO1	साहित्य की अभिरुचि को विकसित करना ।
CO2	हिंदी साहित्य के सृजन की से परिचित करना।
CO3	जीवन मूल्यों का महत्व और उसके प्रति आस्था निर्माण करना ।
CO4	हिंदी साहित्येतिहास से परिचित कराना ।
CO5	बदलते जीवन मूल्यों को प्रस्तुत करना।
CO6	हिंदी साहित्य के प्रति रुझान को बढ़ाना।

Paper Opt. II	प्रश्नपत्र II आधुनिक कविता
CO1	आधुनिक हिंदी कविता से परिचित कराना।
CO2	हिंदी कविता की बारीकियों को पहचानने की क्षमता विकसित करना।
CO3	संवेदना के साथ कविता का आस्वादन करना।
CO4	आलोचना करने की दृष्टि का विकास करना।
CO5	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना।
CO6	हिंदी कविता के प्रति रुझान को बढ़ाना।

द्वितीय सत्र

Paper S.L.II	सामान्य हिंदी (S.L. II) बी ए बीएस्सी
CO1	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना ।
CO2	मानवीय संवेदनाओं का विकास करना और इंसानियत की भावना को बढावा देना।
CO3	भाषा कौशल का विकास करना।
CO4	हिंदी भाषा के महत्व के साथ व्याकरणिक सजगता विकास करना।
CO5	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना
CO6	साहित्य की अभिरुचि को विकसित करना

Paper Opt. III	प्रश्नपत्र III कथा साहित्य
CO1	हिंदी कहानी साहित्य का अध्ययन करना ।
CO2	साहित्य आस्वादन और मूल्यांकन क्षमता का विकास करना।
CO3	जीवन मूल्यों तथा सुविधाओं का विकास और उसके प्रति आस्था निर्माण करना।
CO4	हिंदी साहित्य की कहानी का परिचय करवाना।
CO5	कहानी साहित्य के सृजन की से परिचित करना।
CO6	कहानी साहित्य की अभिरुचि को विकसित करना

Paper Opt. IV	प्रश्नपत्र IV मध्ययुगीन कविता
CO1	मध्ययुगीन साहित्य की परंपरा से परिचित करवाना।
CO2	मानवीय संवेदना को विकसित करके मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना।
CO3	मध्ययुगीन कविता के उद्देश्य से परिचित करवाना।
CO4	संवेदना के साथ कविता का आस्वादन करना।
CO5	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना।
CO6	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना

**बीए द्वितीय वर्ष
तृतीय सत्र**

Paper S.L.III	प्रश्नपत्र सामान्य हिंदी S.L. III बी.ए ,बीएस्सी
CO1	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना।
CO2	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना ।
CO3	हिंदी के आधुनिक साहित्य की रचनाओं का परिचय करवाना।
CO4	अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमों का परिचय करना।
CO5	व्यावहारिक प्रयोजनमूलक तथा संप्रेषणमूलक व्यावसायिक हिंदी से परिचित करना।
CO6	भाषा कौशल का विकास करना।

Paper Opt .V	प्रश्नपत्र -V कोत्तर गद्य साहित्य
CO1	हिंदी कोत्तर गद्य संवेद की परंपरा से परिचित करना ।
CO2	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना।
CO3	साहित्य के विविध विद्याओं के आस्वादन लेने की आदत का विकास करना।
CO4	हिंदी कहानी साहित्य का अध्ययन करना ।
CO5	साहित्य आस्वादन और मूल्यांकन क्षमता का विकास करना।
CO6	इंसानी जीवन मूल्यों तथा सुविधाओं का विकास करना।

Paper Opt .VI	प्रश्नपत्र -VI प्रयोजनमूलक हिंदी
CO1	हिंदी भाषा के प्रयोजनमूलक रूप का परिचय करना ।
CO2	हिंदी भाषा की व्यावहारिकता का परिचय करना।
CO3	हिंदी भाषा के राष्ट्रीय और अंतरराष्ट्रीय स्वरूप का परिचय करना ।
CO4	अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमों का परिचय करना।
CO5	व्यावहारिक प्रयोजनमूलक तथा संप्रेषण हिंदी भाषा से परिचित करना ।

CO6	भाषा कौशल का विकास करना।
-----	--------------------------

बीए द्वितीय वर्ष
चतुर्थ सत्र

Paper S.L.IV	प्रश्नपत्र सामान्य हिंदी S.L. IV . बी.ए ,बीएस्सी
CO1	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिसंस्कार करना।
CO2	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना ।
CO3	हिंदी के आधुनिक साहित्य की रचनाओं का परिचय करवाना।
CO4	अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमों का परिचय करना।
CO5	व्यावहारिक प्रयोजनमूलक तथा संप्रेषणमूलक व्यावसायिक हिंदी से परिचित करना।
CO6	भाषा कौशल का विकास करना।

Paper Opt .VII	प्रश्नपत्र VII आधुनिक हिंदी कविता
CO1	हिंदी काव्य संवेदना की परंपरा से परिचय कराना।
CO2	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना।
CO3	हिंदी कविता के प्रति अभिरुची की वृद्धि करना।
CO4	साहित्य आस्वादन अभिरुची का परिचय करना।
CO5	हिंदी कविता के प्रति रुझान को बढ़ाना।
CO6	आलोचना करने की दृष्टि का विकास करना।

Paper Opt .VIII	प्रश्नपत्र VIII प्रयोजनमूलक हिंदी
CO1	हिंदी भाषा के प्रयोजनमूलक और व्यावहारिक रूप का परिचय करना।
CO2	हिंदी भाषा के राष्ट्रीय और अंतरराष्ट्रीय स्वरूप ,महत्व का परिचय कराना।
CO3	आधुनिक तंत्र विज्ञान में हिंदी की उपयोगिता का आकलन करना।
CO4	अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमों का परिचय करना।

CO5	व्यावहारिक प्रयोजनमूलक तथा संप्रेषण हिंदी भाषा से परिचित करना ।
CO6	भाषा कौशल का विकास करना।

पंचमसत्र

Paper Opt .IX	प्रश्नपत्र IX - प्रादेशिक साहित्य
CO1	साहित्य अस्वादन अभिरुचि का परिसंस्कार करना ।
CO2	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना ।
CO3	प्रादेशिक साहित्य का ज्ञान करवाना ।
CO4	भारतीय साहित्य का अध्ययन करना ।
CO5	इंसानी जीवन मूल्यों तथा सुविधाओं का विकास करना।
CO6	

Paper Opt .X	प्रश्नपत्र X - आदि तथा मध्यकालिन हिंदी साहित्य साहित्य का इतिहास
CO1	हिंदी साहित्य का इतिहास तथा आरंभिक काल के साहित्य का परिचय कराना ।
CO2	हिंदी साहित्य की परम्परा से परिचित करवाना ।
CO3	हिंदी साहित्य के लेखन स्रोत एवं परंपराओं पर प्रकाश डालना।
CO4	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना ।
CO5	साहित्य अस्वादन और अभिदाच का परिष्कार करना ।
CO6	इंसानी जीवन मूल्यों तथा सुविधाओं का विकास करना।

Paper Opt .XI	प्रश्नपत्र XI साहित्यसास्त्र
CO1	साहित्य चिंतन परंपरा का अध्ययन करना ।
CO2	साहित्य लोचन क्षमता का परिचय करना ।
CO3	साहित्य सृजन के संस्कार करना ।
CO4	साहित्य का मूल्यांकन करने का दृष्टिकोण विकसित करना।
CO5	छात्रों की कला क्षमता को विकसित करना ।
CO6	साहित्य लोचन और सृजन क्षमता का विकास करना।

Paper Opt .XII	प्रश्नपत्र XII/XVI प्रकल्पकार्य
CO1	पठन -पाठन और लेखन कौशलों का विकास करना ।
CO2	आलोचनात्मक क्षमता का विकास करना ।
CO3	अनुसंधानात्मक दृष्टि को विकसित करना ।
CO4	प्रकल्प प्रस्तुति की तकनीक से परिचित करना
CO5	आलोचना करने की दृष्टि का विकास करना।
CO6	अनुसंधानात्मक रुझान को बढ़ाना।

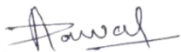
षष्ठमसत्र

Paper Opt .XIII	प्रश्न पत्र XIII मध्यकालीन काव्य
CO1	भारतीय भक्ति आंदोलन का अध्ययन करना।
CO2	रीतिकालीन संवेदनाओं का अध्ययन करना।
CO3	कविता के माध्यम से मध्यकालीन सांस्कृतिक संवेदना का अध्ययन करना।
CO4	इंसानी जीवन मूल्यों तथा सुविधाओं का विकास करना।
CO5	साहित्य आस्वादन और अभिरुचि का परिष्कार करना।
CO6	आलोचना करने की दृष्टि का विकास करना।

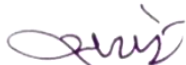
Paper Opt .XIV	प्रश्न पत्र XIV आधुनिक हिंदी साहित्य का इतिहास
CO1	हिंदी साहित्य के आधुनिक काल के साहित्य का अध्ययन करना।
CO2	साहित्य आस्वादन और अभिरुचि का परिष्कार करना।
CO3	हिंदी साहित्य की परंपरा से परिचित कराना
CO4	जीवन मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना।
CO5	मानवीय संवेदनाओं और इंसानियत की भावना को बढ़ावा देना।
CO6	बदलते जीवन मूल्यों को प्रस्तुत करना।

Paper Opt .XV	प्रश्नपत्र XV साहित्यशास्त्र
CO1	साहित्य लोचन और सृजन क्षमता का विकास करना।
CO2	साहित्य सृजन के संस्कार करना।

C03	साहित्य चिंतन परंपरा से परिचित करना।
C04	साहित्य का मूल्यांकन करने का दृष्टिकोण विकसित करना।
C05	छात्रों की कला क्षमता को विकसित करना ।
C06	हिंदी साहित्य की परंपरा से परिचित कराना

Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq.Georai Dist.Beed

JAIBHAVANI SIKSHAN PRASARAK MANDAL'S
ARTS & SCIENCE COLLEGE

Shivajinagar, Gadhi

Tq. Georai, Dist. Beed. 431143

DEPARTMENT OF MARATHI

अभ्यासक्रम - २०१३, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. प्रथम वर्ष (द्वितीय भाषा)

Sr.	paper	Co.	Course outcomes
1	गद्य पद्य आणि उपयोजित मराठी.अभ्यासपत्रिका १ ली व २	Co1	विद्यार्थ्यांचे भाषिक आकलन व आविष्करण समृद्ध होते.
		Co2	वाङ्मयीन व भाषिक कौशल्य अध्ययन., शब्दार्थ, वाक्यार्थ यांचे संदर्भ सापडतात.
		Co3	मराठीतील कवी, लेखकांचा व त्यांच्या कलाकृतींचा परिचय होतो.
		Co4	व्यवहारीक भाषिक कौशल्ये विकसित होतात.
		Co5	सोबतच भाषेच्या कार्यालयीन उपयोजनहीवर्दीगत होते.
		Co6	विद्यार्थ्यांच्या संवाद, वाचन, लेखान विचारांचा स्तर उंचावतो.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-I

Sr.	paper	Co	Course outcomes
2	काव्यात्म साहित्य पेपर- MAR००१	Co1	आधुनिक कवींच्या कविताचा परिचय होतो
		Co2	मराठी काव्य प्रवृत्तीव प्रवाह समजतो
		Co3	साहित्याची आवडनिर्माणहोते, आस्वादाचीक्षमताविकसितकरता येते.
		Co4	मूल्याधारित कवितेच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकीची मूल्ये रुजविता येतात.
		Co5	काव्यात्म साहित्याचे स्वरूप विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येते.
		Co6	काव्यात्म साहित्यातील मूल्यांची ओळख विद्यार्थ्यांना होते.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-II

Sr.	paper	Co	Course outcomes
3	नाट्यात्म साहित्यपेपर- MAR१०२	Co1	आधुनिक नाट्यात्म साहित्याचापरिचय होतो
		Co2	मराठीचीनाट्यात्म साहित्यप्रवृत्तीव प्रवाह समजतो.
		Co3	विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्यविषयक जाणिवा निर्माण होतात
		Co4	मूल्याधारित नाट्यात्म साहित्याच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकीची मूल्ये रुजविता येतात.
		Co5	साहित्याची आवड, गोडी निर्माण होऊन, आस्वादाची क्षमता विकसित करता येते.

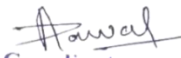
Co6 - नाट्यात्म साहित्य या वाङ्मय प्रकारची विद्यार्थ्यांना ओळख होते

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-III

Sr.	paper	Co	Course outcomes
	कथात्म	Co1	विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्यविषयक जाणिवेचा निर्माण होतात.
	साहित्य पेपर	Co2	विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या निरनिराळ्या साहित्यप्रकारांची माहिती होते.
4	MAR१०३	Co3	कथा या वाङ्मय प्रकारची विद्यार्थ्यांना ओळख होते.
		Co4	साहित्याची आवड, गोडी निर्माण होऊन, आस्वादाची क्षमता विकसित करता येते.
		Co5	कथात्मसाहित्याचे स्वरूप विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येते.
		Co6	साहित्याच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकीची मूल्ये रुजविता येतात.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-IV

Sr.	paper	Co	Course outcomes
	मुहित	Co1	विद्यार्थ्यांमध्ये माध्यमांविषयीची जिज्ञासा निर्माण होते.
	माध्यमासाठी	Co2	विद्यार्थी विविध माध्यमांविषयीची माहिती घेऊन समृद्ध होती.
5	लेखन	Co3	मुद्रित माध्यमांच्या प्रकारांची विद्यार्थ्यांना माहिती होते.
	कौशल्ये पेपर	Co4	वृत्तपत्रांचे महत्त्व आणि त्याचे स्वरूप विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येते.
	- MAR१०४	Co5	बातमी लेखन, अग्रलेख, जाहिरात, मुलाखत या लेखन प्रकाराची माहिती विद्यार्थ्यांना होते.
		Co6	विद्यार्थ्यांमध्ये लेखन कौशल्य निर्माण होते.

Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

DEPARTMENT OF MARATHI

अभ्यासक्रम – २०१३, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
बी.ए. द्वितीय वर्ष (द्वितीय भाषा)

Sr.	paper	Co	Course outcomes
1	गद्य पद्य आणि उपयोजित मराठी.अभ्यासपत्रिका ३ व ४	Co1	मराठी उपयोजनाच्या एकूण प्रकारांविषयी विद्यार्थी अवगत होतात.
		Co2	गद्य-पद्यातील अंतराची विद्यार्थ्यांना ओळख होते.
		Co3	साहित्य विषयक अभिरूची विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होते.
		Co4	जीवन वसमाजाकडे डोळसपणे पाहण्याची दृष्टी प्राप्त करता येते.
		Co5	साहित्यातील विविध प्रवाह लक्षात येऊन जिज्ञासूवृत्ती वाढते.
		Co6	साहित्यकृतीच्या आशय-अभिव्यक्तींचा परिचय होतो.

बी.ए. द्वितीय वर्ष ऐच्छिक P-V

Sr.	paper	Co	Course outcomes
2	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स. १८०० ते १९२०) पेपर - MAR१०५	Co1	इ.स. १८०० नंतरच्या वाङ्मयाचा इतिहासाचा सर्वांगीन अभ्यास करता येतो.
		Co2	इ.स.१८००तेइ.स.१९२०याकालखंडाचीसामाजिकवसांस्कृतिक पार्श्वभूमी लक्षात येते.
		Co3	विचारप्रणाली, सामाजिकता यावरील प्रभावाचा अभ्यास करता येतो.
		Co4	या कालखंडातील वाङ्मय निर्मिती, पार्श्वभूमी उलगडते.
		Co5	प्रेरणा,प्रवृत्ती,प्रवाह,साहित्यकृती या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास होतो..
		Co6	भाषांतरीत वाङ्मय, नियतकालिके, निबंधमाला वैचारिक वनिबंध, कथा,कादंबरी, नाटक, काव्य, चरित्र आणि आत्मचरित्र या वाङ्मय प्रकारांची ओळख होते.

बी.ए. द्वितीय वर्ष ऐच्छिक P-VI

Sr.	paper	Co	Course outcomes
3	दृक श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये पेपर- MAR१०६	Co1	विद्यार्थी दृक श्राव्य माध्यमांसाठी लागणाऱ्या लेखन कौशल्यांचा अभ्यास करतो.
		Co2	दृकश्राव्य या दोन वेगवेगळ्या माध्यमांचे निराळेपण विद्यार्थी समजून घेतात.
		Co3	इलेक्ट्रॉनिक मिडीयातील दूरचित्रवाहिन्या, नभोवाणी यांचा परिचय होतो.
		Co4	संगणक क्षेत्रातीलघटक विद्यार्थी ज्ञात करून घेता येतात.
		Co5	दृकश्राव्य माध्यमांसाठी लागणाऱ्या लेखन कौशल्याची माहिती

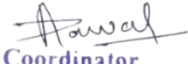
Co6 विद्यार्थ्यांना होते.
अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य समजते.

बी.ए. द्वितीय वर्ष ऐच्छिक P-VII

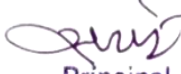
Sr.	paper	Co	Course outcomes
4	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स. १८०० ते १९२०) पेपर- MAR१०७	Co1	इ.स. १८०० नंतरच्या वाङ्मयाचा इतिहासाचा सर्वांगीन अभ्यास करता येतो.
		Co2	इ.स.१८००तेइ.स.१९२०याकालखंडाचीसामाजिकवसांस्कृतिक पार्श्वभूमी लक्षात येते.
		Co3	विचारप्रणाली, सामाजिकता यावरील प्रभावाचा अभ्यास करता येतो.
		Co4	या कालखंडातील वाङ्मय निर्मिती, पार्श्वभूमी उलगडते.
		Co5	प्रेरणा,प्रवृत्ती,प्रवाह,साहित्यकृती या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास होतो..
		Co6	भाषांतरीत वाङ्मय, नियतकालिके, निबंधमाला वैचारिक वनिबंध, कथा,कादंबरी, नाटक, काव्य, चरित्र आणि आत्मचरित्र या वाङ्मय प्रकारांची ओळख होते.

बी.ए. द्वितीय वर्ष ऐच्छिक P-VIII

Sr.	paper	Co	Course outcomes
5	साहित्य प्रकारांतर आणि साहित्याचे माध्यमांतर पेपर- MAR१०८	Co1	साहित्याच्या विविध प्रकारांची माहिती विद्यार्थ्यांना होते.
		Co2	विद्यार्थी माध्यमांचे महत्व लक्षात घेतो.
		Co3	साहित्याच्या प्रकारांची माहिती विद्यार्थ्यांना होते.
		Co4	साहित्याचे माध्यमांतर करण्यासाठीचे लेखन कौशल्य विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होते.
		Co5	माध्यमांसाठीच्या विविध लेखन प्रकारांचा परिचय विद्यार्थ्यांना होतो.
		Co6	संगणक क्षेत्रातील घटक विद्यार्थी ज्ञात करून घेता येतात.

Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

DEPARTMENT OF MARATHI

अभ्यासक्रम – २०१३, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-IX

Sr.	paper	Co	Course outcomes
1	भारतीय साहित्यविचार पेपर पेपर- MAR१०९	Co1	विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या स्वरूपविषयीचे आकलन होते.
		Co2	विद्यार्थी साहित्य प्रयोजने माहिती करून घेतो.
		Co3	विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेविषयी माहिती होते.
		Co4	साहित्यातील शब्द शक्तीविषयी विद्यार्थी ज्ञात होतात.
		Co5	साहित्य शास्त्राशी जवळून ओळख करता येते.
		Co6	साहित्य समीक्षेचा नवा दृष्टीकोन अभ्यासक म्हणून प्राप्त होतो.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-X

Sr.	paper	Co	Course outcomes
2	भाषाशास्त्र पेपर - MAR११०	Co1	विद्यार्थ्यांना भाषेचे विज्ञान असते हे कळायला लागते.
		Co2	विद्यार्थीभाषेचेस्वरूपसमजूनघेऊनभाषेविषयीचेत्यांचेआकलनवाढते.
		Co3	भाषेबाबतचे समज, गैरसमज विद्यार्थ्यांना कळू लागतात.
		Co4	भाषेबाबतचे समज, गैरसमज विद्यार्थ्यांना कळू लागतात.
		Co5	भाषाविज्ञानविषयाचे आकलन करूनलेखन करता येते.
		Co6	भाषेचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये व लक्षणे यांचा अभ्यास करता येतो.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XI

Sr.	paper	Co	Course outcomes
3	मध्ययुगीन मराठीवाड.मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १६००)पेपर- MAR१११	Co1	वाड्मयाच्या इतिहासाचे कालखंड विद्यार्थ्यांना ज्ञात होतात.
		Co2	तत्कालिन सामाजिक, सांस्कृतिक स्थितीगती विषयीची माहिती विद्यार्थ्यांना होते.
		Co3	तत्कालीन ग्रंथनिर्मितीची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना लक्षात येते.
		Co4	महानुभाव, वारकारी संप्रदायांची ओळख विद्यार्थ्यांना होते.
		Co5	यादव काळ व बहामणी काळातील साहित्याची विद्यार्थ्यांना माहिती होते.
		Co6	त्यांच्या प्रेरणा समजावून घेता येतात.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XII

Sr.	paper	Co	Course outcomes
	प्रकल्प	Co1	विद्यार्थ्यांच्या वाचन, लेखन कौशल्याचा विकास होतो.

4	लेखन	Co2	विद्यार्थ्यांची समीक्षात्मक दृष्टी विकसित होते.
	भाग - १	Co3	विद्यार्थ्यांच्या संशोधनात्मक वृत्तीला चालना मिळते.
	पेपर -	Co4	विद्यार्थी चौफेर वाचन करण्यास प्रवृत्त होते.
	MAR११२	Co5	विचारांची प्रगल्भपणे मांडणी करता येते.
		Co6	मराठीची वैचारिक, साहित्यिक परंपरा अभ्यासता येते.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XIII

5	Sr.	paper	Co	Course outcomes
		पाश्चात्य	Co1	विद्यार्थ्यांना पाश्चात्य साहित्याच्या स्वरूपविषयीचे आकलन होते.
		साहित्य	Co2	विद्यार्थी पाश्चात्य साहित्य प्रयोजने माहिती करून घेतो.
		विचार	Co3	विद्यार्थ्यांना पाश्चात्य साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेविषयी माहिती होते.
		पेपर -	Co4	पाश्चात्य साहित्यातील शब्दशक्ती व प्रवाहविषयी विद्यार्थी ज्ञात होतात
		MAR११३	Co5	साहित्य शास्त्राशी जवळून ओळख करता येते.
		Co6	साहित्य समीक्षेचा नवा दृष्टीकोन अभ्यासक म्हणून प्राप्त होतो.	

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XIV

6	Sr.	paper	Co	Course outcomes
		व्याकरण व	Co1	विद्यार्थी शब्दसंग्रह, भाषेचे स्वरूप समजून घेऊन भाषेविषयीचे त्यांचे आकलन वाढते.
		निबंध लेखन	Co2	व्याकरण व निबंध लेखन विकसित होते.
		पेपर -	Co3	भाषा स्वरूप लक्षात येऊन वचन, संभाषण व लेखनातील सौंदर्य आत्मसात होते.
		MAR११४	Co4	भाषेचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये व लक्षणे यांचा अभ्यास करता येतो.
			Co5	मराठीची वैचारिक, साहित्यिक व निबंध लेखनाची परंपरा अभ्यासता येते.
		Co6	प्रमाण भाषा व बोली भाषा वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक भाषाविज्ञान यांचा धांडोळा घेता येतो.	

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XV

6	Sr.	paper	Co	Course outcomes
		व्याकरण व	Co1	पंडिती साहित्य, शाहिरी वाङ्मय, बखर वाङ्मय या प्रकारांबद्दल विद्यार्थ्यांमध्ये जिज्ञासा निर्माण होते.
		निबंध लेखन	Co2	मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासाचे कालखंड विद्यार्थी समजून घेता येतात.
	पेपर -			
	MAR११४			

- Co3 शिवकालीन सामाजिक, सांस्कृतिक धार्मिक स्थिती गती विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येते.
- Co4 आधुनिक मराठी वाङ्मयाची पार्श्वभूमी विद्यार्थ्यांना माहिती होते.
- Co5 आधुनिक वाङ्मयातील विविध वाङ्मय प्रकारांबद्दल विद्यार्थ्यांमध्ये जिज्ञासा निर्माण होते.
- Co6 साहित्यातील स्थित्यंतराबद्दल विद्यार्थी माहिती करून घेतात. वाङ्मयीन नियतकालिकांविषयीचे विद्यार्थ्यांचे ज्ञान अधिक प्रगल्भ होते.

बी.ए.तृतीय वर्ष P-XVI

Sr.	paper	Co	Course outcomes
6	प्रकल्प लेखन भाग – २ पेपर - MAR११६	Co1 Co2 Co3 Co4 Co5 Co6	विद्यार्थ्यांच्या वाचन, लेखन कौशल्याचा विकास होतो. विद्यार्थ्यांची समीक्षात्मक दृष्टी विकसित होते. विद्यार्थ्यांच्या संशोधनात्मक वृत्तीला चालना मिळते. विद्यार्थी चौफेर वाचन करण्यास प्रवृत्त होते. विचारांची प्रगल्भपणे मांडणी करता येते. मराठीची वैचारिक, साहित्यिक परंपरा अभ्यासता येते.

DEPARTMENT OF MARATHI

अभ्यासक्रम – जून, २०२२, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
बी.ए. प्रथम वर्ष (द्वितीय भाषा)

Sr.	paper	Co	Course outcomes
1	बी.ए.प्रथमवर्ष (भारतीयभाषा) भाग -१ AECC 1, भाग - २AECC 2.	Co1 Co2 Co3 Co4 Co5 Co6	मराठीतील वैविध्यपूर्ण सृजनाविष्काराचा आस्वादघेण्याची अभिरूची विद्यार्थ्यांमध्ये वाढीस लागते. कलाकृतीतीलसौंदर्यस्थळांचा शोध घेण्याची वृत्ती वाढीस लागते. विद्यार्थ्यांमध्ये नीतिमूल्यांचे व वैज्ञानिक आणिवांचे संस्करण करणे. राष्ट्रीय एकात्मता व बंधुभाव वाढीस लागण्यास मदत होते. निवडक गद्य व काव्याच्या अनुषंगाने मराठी साहित्यातील विविध प्रवाहांचा परिचय करून घेता येतो. उपयोजित मराठीच्या माध्यमातून रोजगाराभिमुख शिक्षण देऊन व्यावसायिक वृत्ती वाढते व स्वावलंबी बनवण्यास मदत होते.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-I

Sr.	paper	Co	Course outcomes
2	निवडक अभंग (अभंगआ विष्कार)	Co1 Co2 Co3 Co4 Co5 Co6	संत साहित्याचा आणि त्या प्रवाहाचा परिचय करून घेता येतो. 'अभंग' प्रकाराचे स्वरूप विशेष (फॉर्म) लक्षात येतात. निवडक अभंगातील आशय व अभिव्यक्ती समजून घेतानाच अभंगातील मूल्य प्रेरित करतात. संतांच्या अभंग रचनेतील पृथगात्मता व साम्य स्थळांचा उलगडा होतो.. आजच्या काळात अभंगाची उपयुक्तता सांगतानाच 'अभंग'चे अक्षरत्त्व दृष्टीस येते. नव सर्जनासाठी विद्यार्थी उद्युक्त होतात.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-II

Sr.	paper	Co	Course outcomes
3	निवडक मराठी कथा (कथार्थ)	Co1 Co2 Co3 Co4 Co5 Co6	कथावाङ्मयप्रकाराचेस्वरूप-विशेषवप्रेरणायांचीमाहितीहोते. निवडक कथांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या आकलन होते. आस्वादात्मक वाढीला चालना भेटते. निवडक कथांच्या आधारे विद्यार्थ्यांना कलामूल्ये व जीवनमूल्ये यांचा परिचय करून देता येतो. वाङ्मयीन अभिरूची वाढीस लावून विद्यार्थी कथात्म सृजनाविष्कारास उद्युक्त होतात. कथेच्या अनुषंगाने समकालीन जाणिवा व तत्कालीन सामाजिक स्थिती समजून येण्यास मदत होते.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-III

Sr.	paper	Co	Course outcomes
4	निवडक ललित गद्य (ललित गंध)	Co1	ललितसाहित्यावर, स्वरूप-विशेष या वर प्रकाश टाकता येतो.
		Co2	इतर बायकापेक्षा ललित मद्याचे वेगळेपण उलगडून दाखवणे
		Co3	लेखकाच्या तरल, संवेदनशील, विचारशील प्रवृत्तीचा शोध घेता येतो.
		Co4	त्या प्रवृत्तीचा लेखनास झालेला स्पर्श आणि त्यातून निर्माण झालेले सौंदर्य याचा शोध घेणे.
		Co5	निवडक लेखकांच्या लिखाची भिन्न प्रकृती स्वातील साम्यता यांचा उलगडा करणे.
		Co6	या अंगाने जाणाऱ्या विविध लेखाचा परिचय करून देऊन, विद्यार्थ्यांना ललित लेखनाच्या सर्जनशीलतेस उद्युक्त करता येते.

बी.ए. प्रथम वर्ष (ऐच्छिक) P-IV

Sr.	paper	Co	Course outcomes
5	निवडक मराठी कविता (आधुनिक)	Co1	कविता वांडमय प्रकाराची माहिती करून देता येते.
		Co2	कवितेच्या माध्यमातून कवितेच्या काळातील स्पंदने व कलावंताची संवेदनशीलता उलगडून दाखवता येते.
		Co3	कविता या वाङ्मयप्रकाराच्या आकलन व आस्वादाची क्षमता वाढीला लागून, रसिक वाचक निर्माण होतात.
		Co4	मूल्याधारित कवितेच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकीची मूल्ये रुजतात.
		Co5	काव्याचे प्रवाह, प्रवृत्ती, अभिव्यक्ती यांचा परिचय होतो.
		Co6	निवडक कवींच्या कवितेतील आशय व अभिव्यक्ती याचे स्वरूप न्याहाळता येते.

Aawal
Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq. Georai Dist. Beed

Principal
Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

JAIBHAVANI SIKSHAN PRASARAK MANDAL'S
ARTS & SCIENCE COLLEGE
Shivajinagar, Gadhi
Tq. Georai, Dist. Beed. 431143

Department of History
Course Outcomes

Paper I. History of Marathas (1630 A.D. to 1707 A.D)	
CO1	Understand the concept of swaraj established by Chh.Shivaji Maharaj.
CO2	Understand social and religious background of 17 th Century
CO3	Understand the political Ideas of Chh.Shivaji Maharaj
CO4	Analyze administrative and judicial system of Maratha Period.
CO5	Historical information from multiple sources or Maratha History.

Paper III. History of Maratha (1707 A.D. to 1818 A.D.)	
CO1	Understand the process of the transfer of the power from Chhartapati to Peshwa
CO2	Students view increased of Nationalism and Secularism
CO3	Peshwa Period History is very Useful to all competitive exam.
CO4	Anlayse Administrative system of Peshwa Period.
CO5	. Anlayse Judicial system of Peshwa Period

Paper V. History of Early India – up to B.C. 300	
CO1	History of Early India is very importance for all competitive exam.
CO2	Students Capable for discuss any social issue.

CO3	Increasing students wideness
CO4	The study of History helps to impart moral education.
CO5	Identify Early India Maps

Paper - VII. History of India (B.C. 300 to A.D. 650)

CO1	Describe prehistory and proto History
CO2	Classify urbanization in the gangetic Basin
CO3	Classification of Buddhism and Jainism
CO4	Acquire knowledge about Early Tamilakam
CO5	Analyses Early Human Settlements Paleolithic, Neolithic age

Paper IX. Historiography.

CO1	Student Understand earn the basic skill of History writing and research.
CO2	Students know source of History.
CO3	Students know Historian works.
CO4	Increases the knowledge of Research in History.
CO5	Students know External and Internal Criticism.

Paper – XI- Women’s Struggle in Modern India

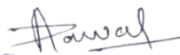
CO1	Students got knowledge of concept of Women’s Struggle in Modern India.
CO2	Students view increased of feminism.
CO3	Students got knowledge of female reformers.
CO4	Students know source of history.
CO5	To helps to understand the situation of women in modern India

Paper XII- Project Work	
CO1	Student gets information about forts.
CO2	Student get information about caves.
CO3	Student Understand Local History.
CO4	Students acquire knowledge about historical Monuments.
CO5	Students get information about historical coins

Paper XIII - Fields of History	
CO1	Students know source of history.
CO2	Students get great experiences by visiting.
CO3	Practically student know to how much write history
CO4	Students know historian works.
CO5	Students got information about culture.

Paper XV- Glimpse of the History of Marathwada	
CO1	To Understand ancient history of Mahathwada
CO2	Analyse Culture transmission in Mahathwada
CO3	Gain Information about Trade & Trades route in Ancient Mahathwada
CO4	To Understand medieval History of Devgiris yadava
CO5	Understand the feudalistic Nature of Nizam state.

Paper XVI- Project Work.	
CO1	Understand Historical method of research.
CO2	Preparation of preliminary bibliography
CO3	.Identify collection of Data
CO4	Presentation of finding, drafting the dissertation
CO5	Increase interest in historical research through project work

 Coordinator
 IQAC
 Arts and Science College
 Shivajinagar, Gadhi
 Tq.Georai Dist Beed

 Principal
 Arts & Science College, Shivajinagar
 Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed

JAIBHAVANI SIKSHAN PRASARAK MANDAL'S
ARTS & SCIENCE COLLEGE
Shivajinagar, Gadhi
Tq. Georai, Dist. Beed. 431143

Department of Public Administration
Course Outcomes
Semester I

Paper I : Introduction to Public Administration I	
CO1	Demonstrate broad understanding of public administration including principles of management and organization.
CO2	Identify the core mechanism of Public Administration
CO3	Explain the development of Discipline
CO4	Illustrate knowledge of organisation theory
CO5	Understanding the working of constitutional-legal aspect and manifestations of Administration (IAS,IPS,NGO's, Research Think tank, project managers, government Counsultancy, Policy Administrators, policy analysts,etc.)
CO6	Understand the Relationship between Headquarter & Field Relations

Paper II : Indian Administration II	
CO1	Explain the development of Indian Administration from ancient to Contemporory
CO2	Acquire brod Understanding of constitutional values rights & Duties.
CO3	Identify the institutional mechanisamof Indian Administraation at union level.
CO4	Illustrate knowledge of legislsture,Executive & Judiciary working

CO5	To analyze the practical knowledge of Indian Administrative System related various Mantralay.
CO6	To introduce Indian Administration structure and Indian Constitutional Framework

Semester II

Paper III : Introduction to Public Administration II

CO1	Acquire an understanding of the features and principles of organization
CO2	Identify and understand the principles of Administrative oranisation & agencies
CO3	Familiarize with administrative behaviour
CO4	To make students competent to face challenges in the field of Public Administration to successfully prepare for the civil services.
CO5	The students should be familiar with importance of Public To Administration in routine life.
CO6	introduce concepts of Public Administration and History of the field of Public Administration.

Paper IV : Indian Administration II

CO1	Explain the development of Indian Administration from ancient to Contemorary
CO2	Acquire brod Understanding of constitutional values rights & Duties.
CO3	Identify the institutional mechanisamof Indian Administraation at union level.
CO4	Illustrate knowledge of legislsture,Executive & Judiciary working
CO5	Acquire Knowledge of Legislature ,Executive & Judiciary Working
CO6	Understanding the significant ascprct of citizen state interface

Semester III

Paper V : Personnel Administration	
CO1	To make students competent to face challenges in the field of Public Administration & successfully prepare for the civil services.
CO2	To prepare students as a responsible citizen of society.
CO3	To introduce to students with the merit system in Public Administration including the Indian Civil Service system and those used in local government.
CO4	The students will be familiar and able to describe performance evaluation system that are used in Public Personnel Administration
CO5	Understanding the working of constitutional-legal aspect and manifestations of Administration (IAS,IPS,NGO's, Research Think tank,project managers,government Counsultancy,Policy Asministrators, policy analysts,etc.0
CO6	Aware the transparent morale & responsible administration

Paper VI : Panchayat Raj and Rural Development	
CO1	To introduce Indian Administration structure and Decentralization Structure.
CO2	The students will able to understand the problem related agriculture, industries, cooperative sector and infrastructure in the district.
CO3	The student will be conversant in the ethical challenges of rural communities, especially
CO4	To prepare the New Leadership in Rural Areas
CO5	To participate & empower the Womens
CO6	To prepare development Model

Semester IV

Paper VII : Financial Administration	
CO1	To acquaint the students with the concept of Financial Administration.
CO2	To aware about Functions & Role of Agencies of Financial Administration.
CO3	To introduce about parliamentary control over Financial Administration
CO4	To introduce Responsible & Accoutable Administration
CO5	To aware the problems financial Administration
CO6	Student toSlove the financial issues

Paper VIII: Urban Local Self Goverenment	
CO1	To introduce Indian Administration structure and Decentralization Structure.
CO2	The students will able to understand the problem related urban area, industries, cooperative sector and infrastructure in the district.
CO3	The student will be conversant in the ethical challenges of urban communities, especially
CO4	To prepare the New Leadership
CO5	To participate & empower the Womens
CO6	To prepare Smart development Model

Semester V

Paper IX : Human Resource Development	
CO1	To familiar with need of Human Resource Development Institutions
CO2	To Know the identify human resource development factor

CO3	To identify the content, process and outcomes of HRD applications.
CO4	To aware about growth of organization associated with the development of its workforce
CO5	To aware with Human Resource Planning
CO6	Students will become employability.

Paper X : Educational Administration In India

CO1	To Know the Educational administration from ancient to contemporary
CO2	To aware educational Importance
CO3	Students will know higher educational institutes
CO4	To Know the students with Quality Control
CO5	To aware challenges before Higher education
CO6	Students will able to solve the edutional problems

Paper XI : Administrative Thinker

CO1	To understand the views of Administrative thinkers.
CO2	aware about Public Administration is to secure and strengthen democratic institution and mechanisms
CO3	To understand Administrative Decision Making process
CO4	To Understand the Various Administrative Models
CO5	Student will able to Administrative leadership.
CO6	Student will use Administrative models in Public problem Solving

Paper XII : Project Work paper	
CO1	Students will define problem solving method
CO2	Students will know about Research Methodology
CO3	Students will define Sampling techniq
CO4	To understand Data collection
CO5	To understand Research paper writing
CO6	Able to Solve social problem

Semester VI

Paper XIII : Public Policy and Development	
CO1	The student will able to understand public policy analysis involves evaluating issues of public importance with the obectives of providing facts and statistics about the extent and impact of the various policies of the government.
CO2	Students will be familiar with the mechanism operating in the major political institutions for the creation and implementation of public policies
CO3	Student will able solve problems in policy implementation
CO4	Student will aware to public in the government policy
CO5	Student will make Good Public Policy
CO6	Student to able receive public programmes to Public

Paper XIV : Health Administration in India	
CO1	To promote awareness of health care among all section of the Indian people
CO2	Aware about Health Administrative System in India
CO3	To familiar with providing patient centered services by Govt.
CO4	Student will be able to understand major issues of

	health in India
CO5	Student will able to face Health issue
CO6	Student will become devotion in social service

Paper XV: Recent Trends in Public Administration and Important Laws

CO1	To introduce the new trends in the Public Administration and how to use them for society.
CO2	To aware about Public Administration is to secure and strengthen democratic institution and mechanisms.
CO3	The students will able to understand New Public Administration is an anti-positivist, anti-technical and anti-hierarchical reaction against traditional Public Administration.
CO4	Critically assess various administrative system an modes of governance in specific policy contexts
CO5	The Students will able to solve the administrative problems
CO6	The students will search new public oriented model

Paper XVI : Paper XII : Project Work paper

CO1	Students will define problem solving method
CO2	Students will know about Research Methodology
CO3	Students will define Sampling techniq
CO4	To understand Data collection
CO5	To understand Research paper writing
CO6	Able to Solve social problem

Aawal
Coordinator
IQAC
Arts and Science College
Shivajinagar, Gadhi
Tq.Georai Dist.Beed

Principal
Principal
Arts & Science College, Shivajinagar
Gadhi, Tq. Georai Dist. Beed